

بازی تاج و تخت در کلیسای ارتدکس گرجستان

اسقف اعظم ارتدکس گرجستان دولت این کشور را متهم کرد که قصد سرنگونی رهبری این کلیسا را دارد.

به گزارش آران نیوز، یک عضو بلندپایه کلیسای ارتدکس گرجستان مقامات دولتی از جمله گئورگی گاخاریا نخست وزیر این کشور را به تلاش برای برکناری پاتریارک ایلیا دوم رهبر این کلیسا متهم کرد.

اسقف اعظم یعقوب یعقوبیشویلی در مصاحبه ای در تاریخ 26 اکتبر ادعا کرد که مقامات این کشور برای برکناری پاتریارک ایلیا دوم و جایگزینی شیو موجیزی از وی کمک خواسته اند. این صحبت های حساس، رسوایی جدیدی را ایجاد کرد که به صدر موضوعات مورد توجه رسانه های گرجستان تبدیل شد.

ایلیای دوم اسقف اعظم کلیسای ارتدکس گرجستان در تاریخ 23 نوامبر 2017 (روز سنت جورج) و در یک مراسم عبادی در کلیسای کاشوتنی در تفلیس جانشین خودش را معرفی کرد. ایلیای دوم، "شیو موژییری" را به عنوان جانشین موقت یا محافظ تخت کلیسا معرفی کرد. شیو موژییری (متولد 1 فوریه 1969) در سال 2003 به عنوان اسقف شهرهای سناسکی و چخوروتسکو انتخاب شده بود. جانشین موقت پس از مرگ اسقف اعظم به مدت 40 روز و تا زمانی که رهبر آینده کلیسای ارتدکس گرجستان از سوی شورای مقدس که از 47 اسقف بلند مرتبه تشکیل شده است انتخاب گردد، ریاست این کلیسا را بر عهده خواهد داشت. ایلیای دوم که از سال 1977 به ریاست کلیسای ارتدکس گرجستان رسیده است، قدرت و نفوذ فوق العاده ای بر شورای مقدس دارد. از این رو اعضای این شورا مطمئن هستند که در زمان انتخاب رهبر بعدی این کلیسا، باید شخص مدنظر وی را حتما در نظر بگیرند (1).

شیو موژییری در 1 فوریه 1969 در تفلیس متولد شد. وی در سال 1991 به عنوان نوازنده ویولن سل از کنسرواتوار دولتی تفلیس فارغ التحصیل شد. او در سال 1993 به عنوان راهب وارد کلیسای ارتدکس شد. تحصیلات دینی خود را باتومی گرجستان و سپس در آکادمی دینی مسکو ادامه داد و در سال 2015 از دانشگاه ارتدوکس سنت تیخون روسیه با مدرک دکترای الهیات فارغ التحصیل شد؛ از این رو از سوی برخی از تحلیل گران به عنوان طرفدار پیوندهای نزدیک با کلیسای روسیه دیده می شود (2).

اسقف اعظم یعقوب یعقوبیشویلی چه گفت؟

این رسوایی از جایی آغاز شد که اسقف اعظم یعقوب یعقوبیشویلی به صورت شخصی با تلویزیون خصوصی پیرولی نزدیک به اپوزیسیون گرجستان تماس گرفت و مدعی شد که مقامات ارشد دولت از جمله نخست وزیر در تلاش هستند تا پاتریارک ایلیا دوم رهبر کلیسای ارتدکس گرجستان را حذف کنند. به گفته این روحانی ارشد، برنامه مشخصی به این منظور طراحی شده است که از سوی بیدزینا ایوانیشویلی رهبر حزب حاکم رویای گرجستان حمایت می شود.

اسقف یعقوب اظهار داشت وی شخصا در سال 2016 در جلسه ای شرکت کرده بود که در آن مقامات دولتی تصمیم داشتند تا رهبر کلیسای ارتدکس را برکنار کنند. به گفته وی، این جلسه در دفتر نخست وزیر وقت این کشور گئورگی کویریکاشویلی برگزار گردید و افرادی هم چون واختانگ گوملائوری رئیس سرویس امنیتی (وزیر کشور فعلی)، گئورگی گاخاریا وزیر کشور وقت و وانو چخارتیشویلی از بازرگانان مطرح این کشور حضور داشتند. اسقف یعقوب خاطر نشان کرد که در این جلسه وانو چخارتیشویلی مسئول این پروژه شد. وی اظهار داشت که قرار شد فردی از اعضای کلیسای ارتدکس مسئول قتل پاتریارک ایلیا دوم باشد با این حال وی مشخص نکرد که کدام مقام دولتی به طور مشخص مسئولیت طراحی قتل را برعهده داشت.

اسقف یعقوب گفت که در این جلسه تاکید شد که رهبر آینده کلیسای ارتدکس گرجستان اسقف اعظم شیو موژییری خواهد بود. از نظر وی علت این انتخاب، نزدیکی شیو موژییری به کلیسای ارتدکس روسیه و روابط وی با روسیه است. این روحانی رهبر حزب حاکم را متهم کرد که در پشت پرده دستور قتل پاتریارک ایلیا دوم قرار دارد (3).

اسقف اعظم یعقوب یعقوبیشویلی یکی از چهره های جنجالی کلیسای ارتدکس گرجستان است. وی رئیس شورای اقتصادی و مالی کلیسای ارتدکس گرجستان بود که یک روز پس از مصاحبه جنجالی اش از این مقام استعفا داد. پس از استعفا، وی تاکید کرد که با تصمیم خودش این کار را انجام داده است (4). با این حال وی هنوز به عنوان یک اسقف اعظم و عضو شورای مقدس کلیسای ارتدکس گرجستان ادامه کار خواهد داد. یک روز بعد، این روحانی ارشد از ملت و جامعه مسیحیان ارتدکس گرجستان به دلیل اظهارات جنجالی اش عذرخواهی کرد اما تاکید کرد که ادعاهای خود را پس نخواهد گرفت.

واکنش مقامات دولتی

مقامات دولتی گرجستان اتهامات مطرح شده از سوی اسقف اعظم یعقوب یعقوبیشویلی را قویا رد کردند.

گئورگی گاخاریا نخست وزیر گرجستان این ادعاها را مزخرف خواند و گفت که این ادعاها شوکه شده است. وی به خبرنگاران گفت که بارها تاکید کرده است که کلیسای ارتدکس نیروی وحدت بخش و تقویت کننده حاکمیت این کشور است (5).

واختانگ گوملائوری وزیر کشور و گئورگی کویریکاشویلی نخست وزیر پیشین نیز این ادعاها را تکذیب کردند. وزیر کشور گرجستان گفت که در چنین جلساتی شرکت نکرده و نمی تواند تصور کند که کسی نیز به دنبال قتل رهبر کلیسای ارتدکس باشد. وی تاکید کرد که دفتر دادستانی کل این کشور بیانیه ای را درباره این ادعاها منتشر کرده است (6).

احزاب اپوزیسیون از جمله نمایندگان پارلمان از جنبش اتحاد ملی و حزب گرجستان اروپایی خواستار تحقیقات سازمان های قضایی درباره این ادعاها شدند. این احزاب هم چنین ابراز تمایل کردند که اسقف اعظم یعقوب یعقوبیشویلی برای ارائه جزئیات بیش تر در پارلمان حاضر شود.

برگزاری جلسه شورای مقدس کلیسا ارتدکس

با توجه به اوضاع ایجاد شده، کلیسا تصمیم گرفت که جلسه فوق العاده شورای مقدس را برگزار کند. این جلسه در تاریخ 31 اکتبر برگزار خواهد شد.

شورای مقدس جلسه ای است که در آن اسقف های ارشد کلیسای ارتدکس درباره مسائل کلیسا تصمیم گیری می کنند. جلسات این شورا به سرپرستی رهبر کلیسا اداره می شود. این شورا دارای 46 عضو می باشد که از نفوذ بسیار بالایی برخوردار هستند. البته این شورا به طور سنتی دو جلسه در طی سال دارد. البته به دلیل اختلافات موجود در داخل کلیسا، جلسات این شورا مدت ها است که تشکیل نشده است.

قرار است اسقف اعظم یعقوب یعقوبیشویلی در این جلسه شرکت کند. هم چنین یکی از اسقف های اعظم که از سوی اسقف یعقوب به تلاش برای قتل رهبر کلیسای ارتدکس متهم شده است نیز در این جلسه حاضر خواهد بود.

البته بسیاری از ناظران بر این باورند که جلسه شورای مقدس هیچ کمکی به رفع اوضاع نخواهد کرد و اقتدار کلیسا همچنان در حال فروپاشی خواهد بود، زیرا اوضاع از کنترل خارج شده است.

واکنش افکار عمومی چه بود؟

البته خیلی ها نسبت به صحت ادعاهای اسقف یعقوب با دیده تردید می نگرند. با این حال بدون توجه به صحت این ادعاها می توان گفت که کلیسای ارتدکس گرجستان یکی از درماتیک ترین دوره های تاریخی خود را طی می کند. روحانیون و اعضای شورای مقدس این کلیسا یکدیگر را به سازماندهی قتل، فساد و اقدامات مجرمانه متهم می کنند که این امر نشان دهنده مشکلات جدی در داخل این کلیسا است. در موارد متعددی، از درون این کلیسا که همواره یکی از بسته ترین نهادهای گرجستان بوده است، اطلاعاتی درباره فسادهای درون کلیسا حتی اتهاماتی درباره هم جنس بازی و کودک آزاری منتشر می شود.

در واقع این روندی است که آغاز شده و در آینده نیز ادامه خواهد داشت و کلیسا قادر به مهار این جریان نخواهد بود. ناظران معتقد هستند که کلیسای ارتدکس گرجستان در حال ورود به یک مرحله تعیین کننده است. یکی از اصلی ترین بازیگرانی نیز که به دنبال تاثیرگذاری بر این روند می باشد، دولت گرجستان علی الخصوص حزب حاکم است.

بخشی از افکار عمومی نیز این روند را مثبت ارزیابی کرده و معتقدند که کلیسای ارتدکس گرجستان مدت ها است که نیازمند به شفافیت بیش تری است.

با توجه به سطح بالای تاثیرگذاری سیاسی و اجتماعی کلیسای ارتدکس گرجستان بر جامعه این کشور، اختلافات فعلی پیرامون رهبری این کلیسا قطعاً تاثیر بسیار مهمی بر آینده سیاسی گرجستان و جهت گیری های سیاست خارجی آن خواهد داشت.

1. <https://tn.ai/2056979>

2. https://en.wikipedia.org/wiki/Shio_Mujiri

3. <https://dfwatch.net/inebriate-clerics-rants-on-tv-stir-political-scandal-in-georgia-53921>

4. <http://georgiatoday.ge/news/17903/Patriarch%E2%80%99s-Chorepiscopus-Resigns>

5. <https://www.interpressnews.ge/en/article/104329-giorgi-kvirikashvili-i-have-never-acted-against-the-patriarch>

6. <https://bit.ly/2PvsV0l>